

Sygn. akt VIII U 2391/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy G. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wymiar zaległych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania G. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 października 2015 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od ubezpieczonego G. J. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 2.400zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Joanna Smycz

Sygn. akt VIII U 2391/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 października 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustalił wysokość zaległych składek G. J. :

- na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2014r. do marca 2015r. wraz z odsetkami
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2014r. do marca 2015r. wraz z odsetkami
- składki na Fundusz Pracy za okres od stycznia 2014r. do marca 2015r. wraz z odsetkami

wynosi łącznie 16 275,19 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek był zobowiązany do opłacania comiesięcznych składek na poszczególne ubezpieczenia oraz, że od składek nieuiszczonych w terminie naliczane są odsetki za zwłokę. W załączniku do tej decyzji organ rentowy zamieścił szczegółowe zestawienie należnych i nieopłaconych składek z rozbitiem na poszczególne fundusze i miesiące za które miały być opłacone, jak również z uwzględnieniem należności głównej i należnych odsetek.

W odwołaniach ubezpieczony domagał się uchylenia powyższej uzasadniając to tym, iż w spornym okresie nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ zawiesił prowadzenie działalności z dniem 1 maja 2003r. Do odwołania dołączył zaświadczenie Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w G. informujące o okresach zawieszenia działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko oraz wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego. Dodatkowo podniósł, iż ustalając wysokość zadłużenia oparł się na prawomocnej decyzji ZUS z dnia 10.10.14r. na podstawie której ustalono, iż od 1 lipca 2004r. G. J. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Sprawa ta była przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Gliwicach pod sygn. VIIIU 2506/14, gdzie wyrokiem z dn. 13.03.2015r. oddalono odwołanie ubezpieczonego i wyrok jest prawomocny. Zatem niezrozumiałe jest twierdzenie, że odwołujący nie prowadzi działalności od 29.04.2003r. gdyż okres podlegania ubezpieczeniom z tytułu działalności gospodarczej był już przedmiotem kontroli Sądu. Natomiast przedmiotowa decyzja dotyczy jedynie określenia wysokości zadłużenia z tytułu zaległych składek w okresie od stycznia 2014r. do marca 2015r. Odwołujący natomiast nie przedstawił żadnych dowodów uregulowania zaległych składek.

Sąd ustalił co następuje:

Decyzją z dnia 10 października 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że w okresie od 1 lipca 2004r. G. J. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Nadto kolejną decyzją z dnia 18 grudnia 2014r. stwierdzono, że G. J. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 października 2010r.

Ubezpieczony odwołał się od tych decyzji i sprawa była przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Gliwicach pod sygn. VIIIU 2506/14, gdzie wyrokiem z dn. 13.03.2015r. oddalono odwołania ubezpieczonego. Wyrok ten jest prawomocny z dniem 23.04.2015r.

W sprawie o sygn. VIIIU 2506/14 Sąd ustalił, że G. J. jest uprawniony do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej od 10 marca 1994r.

Ustalono, że płatnik składek w dniu 22 sierpnia 2001r. złożył w US w G. pismo informujące o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej z dniem 1 września 2001r. Następnie dnia 31 stycznia 2002r. złożył pismo informujące o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej z dniem 1 lutego 2002r. Dnia 29 kwietnia 2003r. ponownie złożył pismo informujące o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej z dniem 1 maja 2003r. Nadto 26 czerwca 2007r. złożył pismo informujące o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej z dniem 1 lipca 2007r.

Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w G. poinformował, iż w okresie od 30 września 2013r. do 10 czerwca 2014r. przeprowadzono kontrolę zachowania warunków zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej w okresie od 1 stycznia 2010r. do 30 września 2013r. u G. J..

Dalej ustalono, że w postępowaniu kontrolne wykazało, iż odwołujący mimo zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej wykonywał na rzecz osób poszkodowanych roboty budowlane związane z likwidacją skutków szkód górniczych spowodowanych ruchem zakładu górniczego w miesiącach: X-XI/2010r., I-II/2011r., V/2011r., VII-XII/2011r., I-XII/2012r., I-III/2013r., V-IX/2013r. Powyższe ustalenia urząd skarbowy przeprowadził w oparciu

o: przedłożone do kontroli wyciągi z rachunków bankowych, zeznania przesłuchanych w toku kontroli podatkowej świadków (osób) na rzecz których skarżący wykonywał roboty budowlane, dokumentów udostępnionych przez (...) S.A. za pośrednictwem KWK "K.-S.", pisemne oświadczenia i wyjaśnienia odwołującego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt o sygn. VIIIU 2506/14 w tym pisma Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w G. z dnia 2 lutego 2015r. (k.16 a.s.) wyroku z dn. 13.03.15r wraz z uzasadnieniem oraz akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dołączonych do sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie płatnika składek nie zasługuje na uwzględnienie.

Obowiązek ubezpieczenia społecznego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą uregulowany został przepisami ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 121 ze zm.).

Zgodnie z art. 6 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, zaś stosownie do treści art. 12 tej ustawy również do ubezpieczenia wypadkowego.

Przymus ubezpieczenia w myśl art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej.

Obowiązek ubezpieczenia zgodnie z art. 13 pkt 4 trwa od dnia rozpoczęcia działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Zgodnie zaś z art. 12 ust. 1 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne stosuje się odpowiednio do składek na Fundusz Pracy (art. 32 ustawy o s.u.s.).

Po myśli art. 36 ust. 1 wyżej powołanej ustawy systemowej, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3)

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Zgodnie z art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

Zgodnie zaś z treścią art. 48 tejże ustawy, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolnionym, organ rentowy dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji, bez uwzględnienia wypłaconych płatnikowi świadczeń, zawiadamiając go o tym. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik złoży deklarację rozliczeniową, organ rentowy koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji z uwzględnieniem wykazanych w niej świadczeń.

Powyższe obowiązki płatnika, wynikają wprost z przepisów ustawy, nie ma zatem potrzeby nakładania na niego takiego obowiązku z drogiej decyzji. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący.

Natomiast w przypadku nie wywiązania się przez płatnika składek ze swojego obowiązku, organ rentowy ma prawo do samodzielnego wydania stosownej decyzji ustalającej wysokość zaległych składek i wezwać do ich opłacenia a następnie do ściągnięcia ich w drodze egzekucji.

Podstawę prawną stanowi tu z art. 83 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności:

1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych;

2) przebiegu ubezpieczeń;

3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek;

3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek;

4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;

5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Po myśli art. 23 ust. 1 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015r., poz. 613, z późn. zm.).

Z kolei zgodnie z art. 31 omawianej ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek, w tym składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio m.in. art. 26 i art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa.

W myśl art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 613 ze zm.) podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 odpowiedzialność ta obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka.

Mając na uwadze powyższe, nie budzi wątpliwości Sądu, że ZUS miał prawo wydać decyzję określającą wymiar zaległych składek, obciążając skarżącego również odsetkami.

Przed wszystkim odwołujący nie wykazał, by określone w zaskarżonej decyzji kwoty zaległych składek, zostały wymierzone w wysokości zawyżonej.

W przedmiotowej sprawie odwołujący nie kwestionował wysokości wykazanych przez ZUS zaległości z tytułu składek ani okresów za jakie zostały wymierzone, a jedynie podnosił, że w spornym okresie nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ zawiesił prowadzenie działalności z dniem 1 maja 2003r.

Sąd ustalił, że w spornym okresie ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz.U. z 2007r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.) i podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej co zostało ostatecznie potwierdzone prawomocnym wyrokiem tut. Sądu z dn. 13.03.2015r sygn. akt VIIIU 2506/14.

Podnieść należy, że w sprawach z ubezpieczenia społecznego przedmiot sprawy jest określony treścią decyzji organu rentowego, od której odwołanie wszczyna postępowanie przed sądem. Sąd podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dn. 2.08.2006r (sygn. akt I UK 55/06), że „w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego i nie orzeka o wniosku lecz o zasadności odwołania od decyzji, w granicach co do przedmiotu oraz zakresu rozpoznania wyznaczonych przez sąd”

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było określenie wysokości zadłużenia z tytułu zaległych składek w okresie od stycznia 2014r. do marca 2015r.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, biorąc pod uwagę prawomocny wyrok tut. Sądu z dn.13.03.15r sygn. akt. VIIIU 2506/14, że G. J. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej od 10 marca 1994r. i jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 października 2010r. Zatem brak jest jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, że nie ma podstaw do nałożenia na ubezpieczonego obowiązku spłaty zaległych należności składkowych, do zapłaty których był zobowiązany zgodnie z w/w przepisami.

Odwołujący nie wykazał, by określone w zaskarżonej decyzji kwoty zaległych składek, zostały wymierzone w wysokości zawyżonej a to na nim spoczywa obowiązek udowodnienia, że kwoty składek zostały źle wyliczone

Trzeba podkreślić, że jedną z zasad w postępowaniu cywilnym, a takim również jest postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych, jest zasada kontrydiktoryjności. To na stronach spoczywa ciężar dowodzenia swoich racji.

W myśl art. 6 kodeksu cywilnego, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zatem w niniejszej sprawie ciężar udowodnienia, że decyzja ZUS jest nieprawidłowa spoczywa na odwołującym. To na skarżącym ciąży obowiązek wykazania, że wyliczenia te są błędne. Nie jest wystarczające samo negowanie twierdzeń strony przeciwnej.

Sąd uznał, że odwołujący nie przedłożył żadnych dowodów opłacenia składek skutecznie podważających ich wysokość ustaloną przez ZUS, nie ustosunkował się też do wyliczeń organu rentowego odnośnie wymiaru składek na poszczególne rodzaje ubezpieczenia.

Sąd podkreśla, że ubezpieczony miał możliwość zarówno zapoznania się z wyliczeniami ZUS jak i ustosunkowania się do nich nie tylko w toku postępowania sądowego, ale już na etapie postępowania przed organem rentowym. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, był on informowany przez ZUS o toczącym się postępowaniu mającym na celu ustalenie wysokości zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek, był też pouczony o treści art. 10 § 1 k.p.a., tj. o prawie do zapoznania się ze zgromadzonym przez organ rentowy materiałem dowodowym i wypowiedzenia się na temat zebranych dowodów i materiałów. Ubezpieczony mimo otrzymania zawiadomienia, nie skorzystał z takiej możliwości. Wskazał jedynie wbrew treści prawomocnego wyroku tut. Sądu z dn. 13.05.15r. sygn. akt. VIIIU 2506/14, iż w spornym okresie nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ zawiesił prowadzenie działalności z dniem 1 maja 2003r. a tym samym nie był zobowiązany do opłacania składek.

Reasumując, ubezpieczony nie podważył skutecznie w toku postępowania prawidłowości wydanej decyzji. Tym samym należało uznać, że wysokość zaległych składek została ustalona prawidłowo. W tej sytuacji, przy istnieniu zaległości w opłacaniu składek organ rentowy słusznie wyliczył wysokość odsetek i obciążył skarżącego odsetkami.

Należy podkreślić, że obowiązek odsetkowy od zaległości składkowych, tak samo jak podatkowych, powstaje z mocy prawa, niezależnie od woli stron (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 lipca 1999r., III AUa 363/99, Pr.Pracy 2000/6/46, oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 października 2007r., III AUa 1760/06, LEX nr 447163).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w pierwszym punkcie wyroku.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 6 ust.5 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)- w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Joanna Smycz